

FAHRENHEIT 451

REVISTA DELS BOMBERS DE BARCELONA

Març 2011 - Núm. 39

Una explosió afecta 11 vivendes a La Verneda

**Drassanes passa el relleu
al nou Parc de Montjuïc**

**Tots els bombers rotaran
dos mesos per formar-se**

**La col·laboració amb Medi
Ambient en cas de nevades**

www.bcn.cat/bombers

Ajuntament de Barcelona

Prevenió, Seguretat i Mobilitat

Canvien els serveis, canvia Bombers

Barcelona és avui diferent de com era fa una dècada. Les seves necessitats, el que la ciutat reclama dels seus serveis municipals, ha canviat. D'aquí, que a Bombers de Barcelona haguem d'adaptar la nostra organització i la nostra manera de treballar a aquesta nova realitat. Una realitat que es veu reflectida, per exemple, en la manera com han evolucionat els serveis. Amb les dades del 2010 a la mà, constatem que ara els bombers intervenim en 1.500 incendis, prop de 2.200 salvaments i unes 550 assistències tècniques menys que l'any 2000. Tenim una càrrega menor de serveis, és un fet. Però alhora, se'ns exigeix –i ens exigim també nosaltres mateixos– un altíssim nivell de qualitat, de rapidesa, d'eficàcia i de professionalitat en totes les nostres actuacions. Aquesta voluntat de millora és la que guia el nou Pla de Formació. Al llarg dels propers dos anys, tots els bombers i comandaments de l'SPEIS rotaran durant dos mesos al Parc

de la Zona Franca, on participaran en un programa per millorar i mantenir els seus coneixements i la seva capacitat tècnica. En aquest sentit, a les recent renovades aules de formació del parc, hi sumem ara un nou túnel del foc, que contribuirà a convertir aquestes instal·lacions en un complet centre d'aprenentatge. L'aposta formativa no se circumscriu només a Zona Franca, sinó al conjunt del Servei. D'ara endavant, es potenciaran les pràctiques i la prevenció operativa a través d'un programa estàndard que es desenvoluparà durant l'horari de guàrdia.

I si parlem de novetats, enguany no podem deixar de celebrar l'estrena del Parc de Montjuïc. Un equipament que representa un nou pas –el penúltim– cap a la consolidació de l'estructura basada en parcs autosuficients, i gràcies al qual hem enfortit encara més la capacitat operativa de Bombers de Barcelona. 🚒

Benvinguts al nou Parc de

Bombers de Barcelona posa en marxa el nou parc que donarà servei al Port i als districtes de Ciutat Vella i Sants-Montjuïc

Drassanes passa el testimoni a Montjuïc. Des del 23 de març, Barcelona compta amb un nou parc de bombers més modern, dotat amb amplis recursos i capaç de cobrir de manera autosuficient qual-

sevol intervenció de caràcter ordinari. El nou Parc de Montjuïc millorarà el temps d'arribada de l'SPEIS a la zona sud de la ciutat, en especial en aquells serveis que, per limitació de vehicles i personal, no podia cobrir el Parc de Drassanes.

la Zona Franca. La flota del parc compta amb un total de 14 vehicles: quatre autobombes, dues autoescales (lleugera i pesada), un vehicle de salvament, un portacontenidors, un contenidor per a grans incendis i un de comandament avançat, una furgoneta de càrrega, un vehicle especial per als submarinistes, un altre destinat al transport de personal i un de comandament.

La posada en marxa del nou parc també suposa el trasllat dels equips de submarinistes, que fins ara tenien la seva base operativa al Parc de

La dotació de Montjuïc està formada per 21 efectius –una sortida completa més un equip de reguarda– i 14 vehicles

21 efectius

La dotació del nou parc està formada per 21 efectius per torn: quatre comandaments, 16 bombers i conductors (quatre d'ells submarinistes) i un telefonista, provinents dels parcs de les Drassanes, l'Eixample i

Montjuïc

Vista aèria del nou parc de bombers des del mirador de Miramar, el passat 2 de març. A la dreta, la sala d'utils que dóna al passeig de Josep Carner

Bombers de la Zona Franca. Aquest canvi facilitarà les intervencions aquàtiques que s'hagin de dur a terme a l'entorn portuari i al litoral, doncs el nou parc dóna servei a una zona més densament poblada.

Més de 3.000 m²

Les dependències del nou parc sumen una superfície total de 3.012 metres quadrats, distribuïts en dues plantes i un altell. A la planta baixa hi ha la sala d'utils, amb capacitat per allotjar fins a 14 vehicles. A la part frontal d'aquest gran hangar, la que dóna al carrer, s'hi han habilitat set grans portes per a la sortida dels vehicles i dues més per a l'entrada de material i altres usos, mentre que a la part del darrere hi ha unes altres set portes que comuniquen amb el pati i que permeten l'entrada de les dotacions quan tornen de l'emergència. La sortida i entrada dels vehicles es fa pel passeig de Josep Carner, on també hi ha l'accés prin-

El nou parc millorarà el temps d'arribada a la zona sud, en especial en aquells serveis que fins ara no es podien cobrir des de Drassanes per la limitació de vehicles i personal

cipal del parc. Per agilitar al màxim l'accés a aquesta via de doble sentit, a principis de març es va completar el cablejat amb fibra òptica de tot l'entorn del parc, gràcies al qual es podran activar tota una sèrie de corredors verds, que donaran prioritat semafòrica a les dotacions d'emergència. La planta baixa també disposa de tres magatzems (amb una capacitat total de 171,5 m²), a més de les oficines i els vestuaris per als comandaments del torn.

Drassanes: missió complerta

Durant 23 anys, Drassanes ha donat una excel·lent cobertura a una zona de la ciutat de difícil accés però amb una alta demanda de serveis. Quan es va edificar, l'any 1988, va suposar un avenç en l'atenció d'emergències. Però les seves prestacions limitades exigien un reforç continuat per part de dotacions d'altres parcs. El nou Parc de Montjuïc és autosuficient per atendre qualsevol servei ordinari a la zona portuària i als barris meridionals de la ciutat. L'actual edifici del Parc de Drassanes serà enderrocat i es convertirà en el nou Centre d'Atenció Primària del barri, peça bàsica dins de la reforma urbanística del baix Raval.

Els submarinistes, que fins ara tenien la seva base operativa a la Zona Franca, també s'han traslladat a les noves instal·lacions

L'Autoritat Portuària i l'Ajuntament han cofinançat els 6,42 milions d'euros que ha costat la construcció del nou parc

La vida del torn

La primera planta s'estén en forma de voladís a banda i banda de la planta baixa, i és la destinada a acollir la vida diària del torn. Disposa d'un gimnàs de 106 m² amb una paret de grans finestrals que dona al carrer, zones de descans, un gran menjador, una excel·lent cuina i diverses sales polivalents. Al capdamunt del parc, una planta en forma d'altell acull les oficines per als cap d'unitat, de parc i d'àrea. El parc es completa amb un gran pati de maniobres a la part del darrere i una torre de pràctiques. La construcció del Parc de Montjuïc ha costat 6,42 milions d'euros i ha estat cofinançada per l'Autoritat Portuària i l'Ajuntament, en virtut del conveni de col·laboració que ambdues entitats van subscriure l'any 1995, i que va ser ampliat el 2006.

Operatiu i sostenible

El projecte del Parc de Montjuïc ha estat elaborat per l'estudi d'arquitectes Ruisánchez, el mateix que va dissenyar el Parc de Llevant. Com el del carrer Castella, el nou parc és una instal·lació sostenible, amb finestrals per aprofitar al màxim la llum natural i una organització dels espais que prioritza l'eficàcia i la velocitat operativa. Enmig de la modernitat, però, també s'ha volgut deixar un espai a la tradició: com a colofó de les obres del nou parc, s'ha incorporat a la seva façana una reproducció en pedra de l'escut històric de Bombers de Barcelona. El mateix que hi havia al desaparegut Parc Central de l'Eixample. 🚒

La dotació de Montjuïc

- 4 comandaments
- 12 bombers i conductors
- 4 bombers submarinistes
- +1 telefonista
- 21 efectius

- 4 camions autobomba
- 2 escales (lleugera i pesada)
- 1 vehicle de salvament
- 1 portacontenidors
- 1 contenidor grans incendis
- 1 contenidor de comandament
- 1 furgoneta de càrrega
- 1 vehicle per a submarinistes
- 1 transport de personal
- +1 vehicle de comandament
- 14 vehicles

En terra negra

L'esplanada sobre la que avui s'eleva el Parc de Bombers de Montjuïc s'havia utilitzat els darrers anys com a aparcament d'autobusos municipal. Però abans, i des de l'any 1911, aquest terreny va servir com a dipòsit de carbó de La Canadencsa, l'antiga central elèctrica de la que avui encara es conserven les seves icòniques tres xemeneies a l'avinguda del Paral·lel. Això explica que en les obres de construcció del nou parc la terra extreta sortís tenyida de negre, degut a la pols de carbó acumulada durant dècades al subsòl. De fet, molts veïns encara anomenen l'actual passatge de les Bateria, que recorre la banda de muntanya del parc de bombers, com "la terra negra", en record de la pàtina negra que sempre tenia aquest camí. Però la història d'aquest passeig i del que allí s'hi feia, ja és tota una altra història –també negra– de Barcelona.

Multitudinària diada a Montjuïc

El nou Parc de Montjuïc va acollir el seu primer acte oficial: la festa del Patró. La sala d'utils va agrupar bombers, familiars i amics que van ovacionar a més d'una trentena de companys que posaven el punt i final a tota una vida de servei al Cos.

Com cada 8 de març, els bombers van celebrar la festivitat de Sant Joan de Déu retent homenatge als companys. Companys que es jubilen després d'una vida plena a vessar de records i experiències sota el casc d'intervenció; companys que ja fa dècades que van rebre la genoveva i que ara són condecorats per la veterania de les seves 85 primaveres; companys que han superat els 25 i els 35 anys de dedicació al Cos i que segueixen al peu del canó; companys que tot just enceten una carrera professional a la casa... I també companys que desgraciadament ja no hi són. En aquesta ocasió, una petita talla de Sant

Joan de Déu va presidir l'acte, ja que l'emblemàtica estàtua als bombers morts en acte de servei va mantenir-se a la seva seu actual, el Parc de Llevant.

Pluja de guardons

Aquest ha estat un dels anys més multitudinaris quant a guardons: una vuitantena de genoveves, medalles i galons van distribuir-se de mans del director del Servei, Joan Pedreny, la regidora de Previsió, Seguretat i Mobilitat, Assumpta Escarp, i diversos regidors i representants municipals. 45 companys jubilats i octogenaris van rebre una rèplica del mític camió, 24 bombers van ser condecorats pels

▲ La sala d'utils del nou Parc de Bombers de Montjuïc tot just finalitzat l'acte d'entrega de guardons, vista des de les oficines dels pisos superiors

seus 35 anys en actiu al Cos i dos comandaments pel seu quart de segle a la Casa. Els vuit nous tècnics de l'SPEIS van recollir els seus galons i el Cau del Jubilat va voler homenatjar tres companys amb unes plaques commemoratives. I un cop conclòs l'acte institucional, l'autèntic esperit del Patró: el dels retrobaments, les abraçades, les fotos en família i les rotllanes d'anècdotes mentre es comparteix l'esmorzar amb els companys de tota la vida. 🍷

Genoveves al personal jubilat

Genoveves als 85 anys d'edat

Medalla d'argent, als 35 anys de servei

Medalla de bronze, als 25 anys de servei

Les intervencions del 2010 van estar millor repartides

SERVEIS D'INTERVENCIÓ I DE PREVENCIÓ

(En %, la variació respecte 2009)

15.415	4.065	3.564	3.947	1.063	2.776	4.837
-1,9% ↓	-0,8% ↓	-1,2% ↓	-3,9% ↓	-3,7% ↓	-1,2% ↓	
Serveis d'intervenció	Salvaments	Incendis i explosions	Assistències tècniques	Prevenció operativa	Falses alarmes	Serveis de prevenció

El trasllat provisional de les dotacions de l'Eixample ha comportat un trasvasament de les sortides cap als parcs de la zona nord i est de Barcelona

Les sortides de les dotacions del Parc de l'Eixample es van reduir un 7% durant el 2010 (448 sortides menys que l'any anterior), segons les dades que reflecteix el balanç anual de Bombers de Barcelona. En paral·lel, els parcs de la Vall d'Hebrón, de Sant Andreu i de Llevant han vist com s'incrementava notablement la seva activitat. El cas més significatiu és el del parc del carrer Castella, al Poblenou, on el nombre de sortides va augmentar gairebé un 15% durant l'any passat (482 sortides més que el 2009).

Actualment, les dotacions dels parcs de l'Eixample, Llevant i Sant Andreu participen gairebé en tres de cada

quatre serveis que es produeixen a Barcelona. Una distribució que, amb l'entrada en funcionament del nou Parc de Montjuïc, quedarà encara millor repartida. De fet, durant el 2010 Drassanes va efectuar una mitjana de cinc sortides diàries (un volum òptim d'acord amb la mida i dotació del parc), mentre que el Parc de la Zona Franca no va arribar a les tres sortides per torn.

Descens generalitzat

Com en anys anteriors, la climatologia ha estat de nou una font de sortides. Gairebé la meitat de les 3.943 assistències tècniques que es van realitzar durant el 2010 van estar

motivades pels efectes de temporals de vent i pluja (insuficiència drenant, retirada d'arbres i altres objectes de la via pública, etc.). El nombre d'intervencions per incendis i per salvaments es va mantenir estable, amb un petit descens de l'activitat a l'entorn de l'1% respecte d'anys anteriors. El temps d'arribada en serveis urgents va ser un punt fort, superant de llarg el compromís d'arribar en menys de 10 minuts en el 90% d'aquestes intervencions i millorant els bons registres d'anys anteriors. En un 96,16% dels salvaments i en un 97,67% dels avisos per incendi, les dotacions de l'SPEIS van ser al lloc del sinistre en menys de 10 minuts.

Només un de cada 78 aspirants serà bomber

Més de 2.300 persones es disputen les 30 places del concurs d'oferta pública per entrar al Cos de Bombers de Barcelona

Serà la vocació, la il·lusió per gaudir d'una feina extraordinària, la crisi o tot plegat. El cas és que cada any són més les persones que es presenten a les oposicions a Bombers de Barcelona. La convocatòria 2010 va tancar el període de presentació de sol·licituds amb 2.585 inscrits. Una xifra que el tribunal de Bombers per a l'oferta pública, reunit el passat mes de gener, va deixar finalment en 2.347 admesos, després de revisar els requisits presentats pels aspirants.

En la línia de les dues darreres promocions, l'oferta pública 2010 preveu una discriminació positiva per a les dones a les proves físiques. Un fet del que intentaràn treure'n part les 112 aspirants que hi prendran part. Però la gran diferència enguany respecte d'anteriors oposicions és l'eliminació del límit màxim d'edat per

accedir al Cos. Fins a 298 dels aspirants són majors de 35 anys –edat que no podien superar en anteriors convocatòries– i el de més edat té 49 anys. Les proves per elegir els 30 nous bombers de Barcelona prometen ser més renyides que mai. El primer examen, la prova de coneixements, es va celebrar el passat diumenge 27 de febrer. Per endavant, als aspirants encara els queda un llarg periple fins a poder cordar-se el jaquetó. Les places van cares: només un de cada 78 aconseguirà el seu somni. 🚒

Fins a 298 dels aspirants són majors de 35 anys, edat que no es podia superar en anteriors convocatòries

Bombers va participar en 15.415 intervencions al llarg de l'any passat, un 1,9% menys que durant el 2009

Per territoris, l'Eixample, seguit de Sants-Montjuïc i de Sant Martí, van ser els districtes que van demandar un major nombre d'intervencions, mentre que Les Corts va ser el que menys. Els equips de l'SPEIS també es van desplaçar fora del terme municipal un total de 24 vegades, per col·laborar amb els serveis dels municipis veïns en rescats i extincions a les zones limítrofes. 🚒

▲ Un grup d'aspirants a bomber durant la prova física de resistència

Tots els bombers rotaran dos mesos a Zona Franca per formar-se

Bombers posa en marxa el Pla de Formació 2011-2012, pel qual tots els efectius cursaran un cicle de formació interna al Parc de la Zona Franca. El nou programa també potencia i estandarditza les pràctiques als parcs i la prevenció operativa.

Aprofitar les hores de guàrdia per millorar els coneixements i la capacitat tècnica dels bombers, i establir un sistema de rotació que permeti fer formació continuada dins de l'horari laboral. A l'entorn d'a-

quests dos objectius es configuren les principals novetats del Pla de Formació 2011-2012. Un pla que té el seu canvi més substancial en el nou model de formació interna que se centralitzarà a la Zona Franca.

▲ El Parc de la Zona Franca es convertirà en l'eix de la formació interna i continuada dels bombers de Barcelona

Un parc de formació

El tret de sortida del nou model ha estat la posada en marxa del Parc de Montjuïc, que ha comportat una obligada reassignació d'efectius. D'ara en endavant, el Parc de la Zona Franca reduirà la seva dotació de sortida a un sol vehicle, amb un comandament, quatre bombers i un telefonista, i comptarà per a grans intervencions amb el reforç de la resta de parcs.

La resta del personal assignat a Zona Franca la constituïran nou bombers i un comandament, que procediran dels altres parcs i rotaran cada dos mesos (unes 12 guàrdies). Durant aquest temps, es dedicaran fonamentalment –tot i que no en exclusiva– a cursar un cicle de formació interna a les instal·lacions del parc. La rotació funcionarà tot l'any, excepte els mesos de juliol i agost. En cada rotació cursaran la formació 50 efectius (10 per torn). L'objectiu és que tota la plantilla operativa hagi participat en el programa a finals del 2012.

Programa biennal

El programa de formació interna 2011-2012 està constituït per cinc mòduls: extinció d'incendis, matèries perilloses, rescat en alçada, excarceació i utilització de vehicles. Cada mòdul està previst que ocupi tres sessions (dos matins i una tarda, o un matí i dues tardes) amb una durada aproximada entre 12 i 14 hores. La formació es durà a terme durant les guàrdies entre setmana, excloent aquelles que es realitzin en dissabte i diumenge. El programa de formació interna tindrà periodicitat biennal: cada dos anys es definirà un nou pla d'acord amb les necessitats del Servei.

Per assegurar la continuïtat i l'aprofitament dels cicles formatius, durant els dos mesos que el personal estigui assignat a la Zona Franca es limitaran les permutes d'horari. També es durà a terme un estricte control de l'assistència a través del programa Cooper de gestió de personal, i s'està estudiant un sistema per poder recuperar les sessions en cas que algú no hi pugui assistir per causa major.

Pràctiques i PO als parcs

Els torns de 24 hores i la progressiva reducció del nombre i la durada dels serveis, deixen cada cop més temps de lliure disposició durant les guàrdies, en especial entre les 10h i les 14h del matí i les 16h i les 19h de la tarda. Un temps que ara s'aprofitarà per potenciar la formació als parcs. Amb la implantació del nou model formatiu, les pràctiques i la prevenció operativa ja no dependran de la decisió de cada

El nou Pla de Formació 2011-2012 preveu que tota la plantilla operativa cursi cinc mòduls formatius al llarg dels propers dos anys

Les pràctiques i la prevenció operativa es potenciaran i s'ajustaran a un programa comú per a tot el territori

torn, sinó que funcionaran sota un programa estàndard que garantirà la participació i una formació homogènia de tots els efectius d'un mateix territori. Els caps d'àrea, en coordinació amb els caps de parc i els caps de les dues unitats territorials, elaboraran un programa trimestral on s'establirà quines pràctiques i quines visites de prevenció operativa s'han de dur a terme durant les guàrdies. Els caporals i els sergents a càrrec de cada torn desenvoluparan un rol essencial a l'hora de materialitzar aquesta tasca formativa, per a la qual comptaran amb la supervisió i recolzament dels seus respectius caps i amb un ampli ventall de nous recursos pedagògics.

El Pla de Formació 2011-2012 també abraça altres àmbits, com la formació per als bombers de nou ingrés i per als nous caporals i sergents que sorgeixen de la promoció interna. En paral·lel, també s'ha dissenyat un programa d'activitats externes de formació especialitzada, a realitzar fora del torn de treball, que abordarà àmbits específics segons la zona: forestal, urbana (rescat) i portuària. 🚒

Una explosió destrueix quatre pisos a la Verneda

La deflagració va precedir a un incendi en què van resultar afectades 11 vivendes. El sinistre va provocar tres ferits i va deixar sense casa a una dotzena de persones.

El dijous 3 de març, passades les sis de la matinada, una forta explosió despertava als veïns de la Verneda. La deflagració, generada pel gas butà acumulat en un pis del número 65 del carrer Camp d'Arriassa, va provocar un virulent incendi que va afectar greument tres vivendes d'aquesta finca i una de l'edifici contigu, i de manera lleu a set habitatges més. Pocs minuts després de donar l'avis, Bombers arribava al lloc del sinistre amb 11 dotacions, tres ambulàncies i un vehicle de transport de personal. Un desplegament total de 56 efectius. Els equips d'intervenció van atacar el foc des de la façana de la rambla Prim, mitjançant una autoescala, i amb

una línia de 25 mm des del propi interior de l'habitatge on s'havia originat l'explosió. Paral·lelament, un altre grup extingia les flames del pis contigu, també afectat per la deflagració, i dos equips confinaven als seus domicilis als veïns que no havien sortit al carrer. Unes altres 65 persones que havien fugit escales avall en sentir l'explosió van ser traslladades per la policia al casal d'avis del barri, on els treballadors socials els van repartir mantes, roba d'abric i entrepans.

Desnonats

Un cop extingides les flames, es va dur a terme una primera revisió per valorar els danys de les vivendes. El

▲ 15 vehicles dels parcs de Sant Andreu i Llevant van desplaçar-se a la Verneda per atendre l'avis d'explosió

pis on s'havia originat l'explosió havia sofert afectacions estructurals i tres vivendes properes havien patit greus destrosses. Les 12 persones que residien en aquests habitatges no podran tornar de moment a casa seva i ja han estat real·lotjats pels Serveis Socials o bé acollits per familiars. La resta d'evacuats —incloent els d'uns altres set pisos amb danys lleus—, van poder retornar a les seves vivendes el mateix dia. Els sanitaris van traslladar tres veïns a l'hospital, dos d'ells amb una intoxicació lleu per fum. 🚒

Tres nois d'entre 18 i 20 anys van perdre la vida i una noia va resultar ferida greu, en col·lidir frontalment el cotxe en què circulaven contra un autobús nocturn al passeig Reina Elisenda.

La mitjanit del 5 de febrer, un accident de trànsit acabava amb la vida de tres persones al barri de Sarrià. Segons fonts policials, tot sembla indicar que els joves circulaven pel passeig de Reina Elisenda a una velocitat molt superior a la permesa, quan van topar lateralment contra un taxi. L'impacte va fer que el conductor perdés el control del vehicle, que va acabar estavellant-se de cara contra un autobús nocturn que venia en direcció contrària. Les dotacions de Bombers van trobar el cotxe sinistrat, un BMW 320, totalment deformat i amb tres dels seus quatre ocupants atrapats a l'interior.

Sense passatgers

Un cop valorada la situació i confirmat que tots tres havien perdut la vida, els efectius van excarcarer el vehicle per

Moren tres joves en xocar contra un Nit-bus a Sarrià

alliberar-ne els cossos. La quarta jove, que estava fora del cotxe quan van arribar els equips de rescat, va ser traslladada a l'Hospital Clínic, on va ser intervinguda d'urgència. El frontal

de l'autobús, que en el moment de l'accident circulava sense passatge, va quedar molt danyat per la col·lisió, tot i que el seu conductor només va patir ferides lleus en una cama. 🚑

Crema un institut a Nou Barris

L'incendi va afectar més de 600 m² d'instal·lacions i el centre romandrà tancat com a mínim fins al curs vinent

Un greu incendi va deixar inservibles la totalitat de les instal·lacions de l'IES Josep Pla, a tocar del Turó de la Peira. Un veí va alertar de la presència de grans flames a l'institut a les 5:40 hores de la matinada de diumenge 20 de març, i va donar avís als bombers, els quals van desplaçar-hi nou dotacions. Els efectius van atacar les flames dividits en un equip d'extinció des de l'exterior, un altre des de l'in-

terior i una roda de vehicles per anar a buscar aigua, ja que la localització dels hidrants i l'estretor dels carrers del voltant no permetien una alimentació directa.

Extensa propagació

Les tasques d'extinció i refredament van allargar-se durant tres hores i tant el mobiliari com les instal·lacions van quedar totalment impracticables. Tot i que es desconeixen les causes

del foc, sembla que aquest es podria haver iniciat al costat d'una escala exterior de l'edifici, des d'on després s'hauria propagat a través del revestiment extern de la façana. L'incendi va danyar més de 600 metres quadrats, fet que ha obligat a clausurar les instal·lacions. Els 400 alumnes del centre continuaran les classes en un altre institut de la zona, i no es preveu que es puguin reincorporar al seu centre fins al curs vinent. 🚒

Una dona ferida greu en incendiar-se el seu pis

Un virulent foc, presumptament iniciat per una estufa de butà, va devorar un pis del barri del Guinardó el passat 30 de desembre. Bombers

va rebre diverses trucades alertant d'una intensa fumera amb grans flames que sortien pel balcó de la segona planta, així com d'una dona ferida.

El pis incendiat va quedar totalment afectat a causa de les flames, les altes temperatures i el fum

En arribar les dotacions, la veïna del pis afectat, de 95 anys, ja havia estat evacuada per un guàrdia civil de la caserna situada al davant de l'edifici. La dona presentava cremades de primer grau a les mans i de segon o tercer grau al rostre. Mentre era atesa i traslladada a l'Hospital de la Vall d'Hebron, els efectius van fer un atac directe al pis sinistrat, equipats amb ERA i amb una línia de 25mm. Un cop minvades les flames, un altre equip va accedir als pisos superiors per verificar l'estat de la resta de veïns. Les flames i l'alta temperatura van malmetre l'escomesa del gas i la instal·lació elèctrica de tot l'edifici, per la qual cosa es va tallar el subministrament a l'espera dels tècnics. 🚒

Espectacular fuga de nitrogen al Moll de Ponent

Una espessa boira va cobrir sobtadament el Moll de Ponent, el passat 16 de febrer. La resposta a tan estrany espectacle era el nitrogen vaporitzat que sortia de la vàlvula de seguretat d'una cisterna que esperava ser embarcada. El contenidor, que emmagatzemava 20.000 litres de nitrogen, havia sofert una sobrepressió degut a un cop durant les tasques de manipulació. Això havia disparat dues de les vàlvules de seguretat, deixant anar el nitrogen vaporitzat. Els efectius de l'SPEIS van revisar la cisterna per localitzar d'on venia la fuga i van sol·licitar la presència d'un tècnic de l'empresa propietària, qui va accionar el regulador per alliberar la pressió que havia causat l'alarma i va procedir a tallar l'escapament. 🚒

Una espessa boira va cobrir sobtadament el Moll de Ponent, el passat 16 de febrer. La resposta a tan estrany espectacle era el nitrogen vaporitzat que sortia de la vàlvula de seguretat d'una cisterna que esperava ser embarcada. El contenidor, que emmagatzemava 20.000 litres de nitrogen, havia sofert una sobrepressió degut a un cop durant les tasques de manipulació. Això havia disparat dues de les vàlvules de seguretat, deixant anar el nitrogen vaporitzat. Els efectius de l'SPEIS van revisar la cisterna per localitzar d'on venia la fuga i van sol·licitar la presència d'un tècnic de l'empresa propietària, qui va accionar el regulador per alliberar la pressió que havia causat l'alarma i va procedir a tallar l'escapament. 🚒

Res millor que aprofitar un servei sense risc humà per practicar. I això és el que van fer alguns companys el passat 15 de febrer: despenjar-se des del mirador del monument de Colom amb el sac de salvament i retirar un tram de 10 metres de cadena que havia quedat oblidat després de retirar una pancarta

▲ Els efectius van haver de transvasar el gasoil de l'autocar, que patia una fuga

L'accident d'un autocar a la B-20 provoca 7 km de cues

Un equip de rescat va reparar d'emergència el vehicle, que s'havia estavellat contra els arbres de la mitjana

L'accident d'un autocar que circulava sense passatgers per la ronda Dalt en direcció Besòs va provocar cues de més de set quilòmetres a la ciutat.

El conductor, qui va impactar contra uns arbres, va poder sortir pel seu propi peu, tot i que les primeres informacions indicaven que estava atrapat. Un equip de Bombers va taponar una escletxa del dipòsit que vessava gasoil i

va contenir el líquid amb sepiolita. Tot i que la fuga estava controlada, es va requerir el contenidor K-1 per extreure el combustible del dipòsit, com a precaució per si el tap fallava. Un cop buit, es va fer servir un coixí neumàtic i el cabestrant de la grua per estirar el frontal del vehicle, que s'havia deformat i pressionava el dipòsit i la roda, i es va fer una reparació d'emergència que va aconseguir posar en marxa l'autocar i retirar-lo de la circulació. 🚒

Cau un contenidor amb material tòxic al Moll Sud

La cisterna es va deformar en impactar contra la resta de contenidors però no va produir cap fuga

Bombers va ser requerit el passat 17 de gener a la terminal de contenidors del Moll Sud per manipular de forma segura una cisterna que havia caigut de la pila on estava emmagatzemada. El recipient contenia 24 tones de para-cresol, un material sòlid etiquetat com a tòxic per ingestió, contacte o inhalació, i presentava una deformació evident de l'estructura metàl·lica que el recobria. L'SPEIS va traslladar-hi tres dotacions que, jun-

tament amb el personal de seguretat de la terminal, van elevar el contenidor amb una grua i el van traslladar a la zona preparada per a vessaments, on va romandre vuit dies. El 26 de gener, la Terminal va tornar a requerir a l'SPEIS per finalitzar les maniobres. Dos tècnics de l'empresa Progeco i un bomber equipat amb ERA van valorar l'abast dels danys i van verificar l'absència de fuites a la part afectada. Mitjançant una grua especial per a contenidors plens, el personal

▲ Els equips de Bombers van françar el contenidor per fer-ne un trasllat segur i el van inspeccionar per garantir que no patís cap fuga de para-cresol

del Moll va voltejar la cisterna i els companys van assegurar la part exterior amb unes cintes per evitar que es despregués el material esquerdat per l'impacte. Un cop ja no existia cap risc, el contenidor va quedar a disposició de la Terminal, que s'encarregaria de treure'l de les instal·lacions. 🚒

▼
Fins a cinc dotacions van intervenir en el rescat del conductor atrapat, el passat 30 de març

Excarceració d'un conductor de BCNeta

Les dotacions de Bombers van treballar durant més d'una hora per alliberar el conductor d'un camió d'escombreries que havia bolcat lateralment

Passada la una mitja de la matinada, l'SPEIS rebia l'avís d'un accident de trànsit a tocar de la plaça de Drassanes. Es tractava d'un camió d'escombreries municipal que havia bolcat lateralment. Dos dels ocupants havien pogut sortir pel seu propi peu però el seu conductor es trobava ferit i

atrapat a la cabina del vehicle. En primer terme, els efectius desplaçats van establir el camió alhora que retiraven el vidre frontal per tenir accés a l'interior de la cabina. D'aquesta manera, la cap de Sector Sanitari va poder tenir contacte amb la víctima per realitzar-li un primer reconeixement mèdic. Un cop analitzat

el seu estat de salut, es va decidir efectuar el rescat a través del sostre del vehicle, així que les dotacions van procedir a tallar-lo amb la serra de sabre i la cisalla. Un cop obert el sostre, es va tallar el volant per fer possible l'extracció de la víctima, que va efectuar-se mitjançant el tauló espinal. 🚒

Dues vivendes afectades per un foc originat a una cuina

L'incendi es va produir al cinquè pis i es va estendre a la vivenda contigua a través de la balconada

Un veí va alertar a Bombers de les grans flamarades que sortien d'una finca del carrer Campins, al barri de Baró de Viver, el passat 26 de desembre. El foc procedia de la cuina del pis 5è 1r i s'havia estès al safareig exterior i al balcó. La forta càrrega de foc i de temperatura va trencar el vidre separador de la balconada de la cinquena

planta i va fondre el muntant d'alumini, propagant-se a l'exterior del pis contigu. D'altra banda, els objectes que van calcinar-se a tots dos balcons es van precipitar per la façana, prenent els tendals de fins a quatre pisos inferiors. Sis dotacions van desplaçar-s'hi i es va establir dos equips d'intervenció: el primer treballava des de l'exterior, refredant els tendals que

cremaven amb una línia d'aigua del B-120, mentre que el segon ho feia des de l'interior del pis amb una mànega de 25mm. No hi havia cap veí a les vivendes afectades però els efectius van rescatar nou animals: tres gossos, dos gats, un conill i tres hamsters, dos dels quals van morir com a conseqüència del sinistre. 🚒

S'esfondra part d'un immoble a Ciutat Vella

L'edifici s'estava rehabilitant i en el moment dels fets diversos operaris hi treballaven. Sortosament, aquests van evacuar la finca en sentir un soroll estrany segons abans de l'ensorrament, i no es va haver de lamentar danys humans.

El passat 27 de gener, la part posterior d'un edifici situat al carrer Sant Pere Més Baix, al districte de Ciutat Vella, va ensorrar-se, afectant fins a tres plantes de la finca així com un obrador de pastisseria situat als baixos. L'immoble estava en procés de rehabilitació i els operaris hi treballaven quan es van produir els fets. Tot i l'espectacularitat del

collapse, no es va haver de lamentar danys personals ja que els treballadors van sentir un soroll i van sortir ràpidament al carrer poc abans de produir-se l'esfondrament. Bombers va desplaçar-hi dues dotacions per realitzar un reconeixement exhaustiu de tota la finca i especialment del perímetre afectat. La superfície col·lapsada corresponia a uns 210 m² repartits

▲ Tres plantes van resultar afectades pel l'ensorrament de la part posterior de l'immoble

entre les plantes baixa, primera i segona, més el local comercial que va rebre l'impacte de la ruina, quedant afectats les seves bigues i els revoltons. Els efectius van delimitar amb cinta les zones amb risc de nou ensorrament i van informar els veïns de la situació, especificant les àrees de prohibició de pas fins que els responsables de la finca fessin els treballs necessaris. 🚒

Dos ferits lleus en un incendi a Sarrià

Un incendi amb origen a una estufa elèctrica va cremar part d'una vivenda i va causar cremades de primer grau a la seva propietària

Una veïna del carrer Hartzenbusch va resultar ferida quan intentava apagar el foc que s'estava produint al menjador de la seva vivenda, el passat 29 de gener. Sembla ser que l'incendi va originar-se pel contacte accidental d'un coixí amb una estufa elèctrica. Aquest va prendre amb rapidesa i va estendre el foc a la resta d'elements de la cambra. En arribar les dotacions de

Bombers, s'observava una gran columna de fum negre sortint de l'escala de l'edifici i flames al finestral de la vivenda. 18 efectius van treballar en les tasques d'extinció, instal·lant dues línies de 25mm: una des de l'interior de l'immoble i l'altra des de la façana, per tal d'evitar la propagació a altres vivendes. El pis va quedar afectat per les altes temperatures i pel fum en diferent mesura, mentre que el menjador va quedar calcinat. El cap de Sector Sanitari va atendre a la propietària de l'immoble així com a un altre veí que presentava una intoxicació lleu per inhalació de fum. 🚒

▲ Rescat en alçada

El passat mes de desembre es va dur a terme una pràctica de rescat de ferits al Parc de la Zona Franca. Els efectius van escenificar un servei en què una víctima per accident de trànsit requeria un rescat en alçada, que va efectuar-se des de l'autoescala.

Serveis sota control

En el moment en què un bomber s'equipa amb l'EPR es posa en marxa el Procediment Operatiu de Control d'Intervenció, que garanteix la seva seguretat durant tot el servei. La taula de control, l'exhaustiva revisió del material i el seguiment sanitari en són els pilars.

El Procediment Operatiu de Control d'Intervenció va sorgir amb el ferm objectiu de garantir la seguretat dels bombers que entren a la Zona Calenta d'un servei. “Abans només existia l'auto-control, i quan estàs enmig d'un foc no sempre estàs pendent de com vas

d'aire o del temps que portes a dins. Ara, el bomber no depèn únicament de sí mateix, també té algú a fora que vetlla per ell i que li fa memòria que ha d'anar controlant els seus barems”, explica el cap de parc Josep Ramon Carme, un dels responsables del procediment. Gràcies a la figura del con-

J. R. Carme: “Amb el procediment, el bomber ja no depèn només de si mateix, sinó que té algú a fora que vetlla per ell”

“És molt important que cada bomber mantingui el seu equip propi per poder registrar un historial individual de la intervenció”

La taula de control

El bomber controlador té cura dels companys que han accedit a la Zona Calenta. Un cop designat, recollirà les etiquetes identificatives (les dels pantalons) dels operatius, les col·locarà a la pissarra i anotarà l'hora d'entrada, on es dirigeix l'equip i la seva missió. Després verificarà que els bombers estiguin correctament equipats i, un cop a l'interior, sol·licitarà periòdicament per ràdio la lectura de la pressió dels equips d'aire per anotar-la a la taula. Passats 20 minuts, intensificarà el control i quan la pressió d'algun dels efectius arribi als 100 bars indicarà la sortida de l'equip, tot i que el senyal acústic de la reserva no s'activa fins als 60 bars: “Preferim que no vagin tan justos i que arribin a la reserva un cop a fora, per això els fem sortir abans”, justifica Carme. El controlador és l'interlocutor entre l'equip d'intervenció i el comandament –a qui comunicarà qualsevol incidència– i pot supervisar un màxim de tres equips.

Un cop a l'exterior

En sortir de la Zona Calenta, cada bomber recollirà la seva identificació de la taula i es dirigirà al Punt de Recuperació, un espai on els caps de servei sanitari verificaran les seves condicions físiques i l'autoritzaran, o no, a tornar a intervenir en cas de ser necessari fer relleus. Si ha de tornar a entrar a la Zona Calenta, el bomber únicament canviarà l'ampolla, mantenint la resta de l'ERA. “La Unitat de Control Integrada (ICU) manté en memòria les darreres 50 intervencions.

Telemetria: el futur

A dia d'avui, la intervenció en espais confinats exigeix mantenir una comunicació continuada entre el bomber que gestiona la taula de control i els que són a l'interior de la Zona Calenta. Una situació que els darrers avenços en sistemes de seguretat poden convertir molt aviat en història: “En un futur proper, la telemetria substituirà a la ràdio i ja no haurem de comunicar-nos amb els bombers per saber com estan. Ens apareixerà tot en pantalla”, prediu el cap de parc Josep Ramon Carme.

És molt important que cadascú mantingui el seu equip per registrar un historial individual de la intervenció, i també per poder disposar de material suficient en intervencions de llarga durada”, conclou Carme.

Revisió del material

La revisió del procediment, duta a terme fa un any, va establir un control previ a la intervenció. Així, cada diàlluns es revisen de forma exhaustiva tots els equips respiratoris dels vehicles seguint les pautes següents: obrir la vàlvula i verificar que la pressió sigui igual o superior a 280 bars (si és inferior, es retira), posteriorment tancar la botella i despressuritzar l'equip; activar manualment l'alarma de l'ICU, verificar l'estat de la bateria fent-ne una demanda elèctrica (es descartarà si aquesta és inferior a un terç) i, un cop finalitzat el procés, reinicialitzar-la i desconnectar-la; comprovar l'estanquïtat de l'equip (es retirarà si la pressió ha disminuït més de 10 bars); i, per últim, verificar que les espatlles tenen adossada la caputxa de salvament. En cas que durant un servei es detecti una anomalia en algun dels equips, aquest se separarà de la resta, es passarà nota al cap de la intervenció per fer-ne una revisió exhaustiva i, si cal, serà traslladat a l'empresa proveïdora. 🚒

trolador, qui gestiona la taula de control, es poden conèixer les condicions en què es troben els bombers confinats minut a minut: “Amb aquestes dades, a banda de controlar la seva situació, també podem preveure els relleus o actuar sobre una emergència” comenta Carme. La taula de control també es pot fer servir en una intervenció sense EPR en què, per raons tàctiques o de seguretat, sigui necessari controlar el personal que intervé a la Zona Calenta, tal i com contempla el procediment.

Un túnel del foc de darrera

Bombers estrena un nou túnel del foc adaptat als darrers requeriments tecnològics, de seguretat i de sostenibilitat. L'equipament s'ha situat a l'àrea de formació del Parc de la Zona Franca, on s'ultimen els treballs per posar-lo en marxa.

Ecològic, segur i realista. Així és el nou túnel del foc de Bombers de Barcelona. Amb unes dimensions que dupliquen les de l'antic equipament, el túnel està format per dos mòduls connectats en forma d'ela. La nova estructura ha estat dissenyada per poder utilitzar de forma independent cadascun dels seus dos contenidors, o bé comunicar-los i fer-ne el recorregut complet. Així, els treballadors d'empreses que visitin el Parc de Zona Franca per rebre formació en prevenció d'incendis únicament utilitzaran el primer mòdul, on s'hi ha emplaçat una safata de

foc i una sort de quadre elèctric per fer pràctiques mitjançant extintors de CO₂, els més adients quan hi ha corrent elèctric. Els bombers, en canvi, utilitzaran tots dos mòduls.

Menú d'incendis

El túnel contempla els diferents tipus de focs a què hem de fer front de forma habitual: incendi a la cuina, amb el focus als fogons i a la campana extractora, amb la possibilitat d'afegir explosions de gas a discreció; foc en quadre elèctric, situat a l'interior d'un armari; flames a sota de les escales, emulant el descens a

Des de la cabina de control és pot controlar la intensitat del foc, la descàrrega de fum i l'alçada de les flames, així com afegir explosions de gas

un pàrquing o soterrani incendiari; foc en armari i llit, i foc al sostre o *flash-over*. A més, des de la cabina de control és possible controlar la intensitat del foc, l'alçada de les flames i la descàrrega de fum.

generació

Gas natural

Els diversos mòduls del túnel del foc compten amb elements mòbils que permeten afegir dificultat a la pràctica, per exemple, impedit la lliure mobilitat dels bombers. Així, conjugant les diferents variables les recreacions d'incendis són infinites, afavorint una formació encara més completa i realista.

Des de la cabina de control hi ha una visió directa del túnel a través de dos grans finestrals, i indirecta gràcies al circuit tancat de televisió que hi ha instal·lat i que permet seguir tots els moviments de l'interior dels mòduls des d'una pantalla. Quant al funcionament, el nou túnel del foc utilitza gas natural com a combustible, molt més segur i ecològic que el gasoil. A més, en comptes de fer servir els antics dipòsits, s'ha creat una instal·lació que connecta els mòduls a l'escomesa del parc i que fa arribar l'aigua mitjançant unes bombes, amb el que es garanteix un abastament continu. 🚒

Mòduls i equips de simulació

1. Cuina
2. Armari i llit
3. Quadre elèctric
4. Escala

◀ A la pàgina esquerra, una vista general dels mòduls que integren el nou túnel del foc del Parc de la Zona Franca

▼ Des de la cabina de control es poden regular tots els paràmetres de foc i seguir el que passa a l'interior

Seguretat sobre rails

La Unitat de Protecció Civil de Barcelona actualitza el PEEM per emergències en el transport ferroviari de viatgers. El nou pla estipula com s'han de coordinar els serveis municipals en sinistres d'alt risc o amb víctimes.

Foto: Tomaz Stolfa

La xarxa ferroviària de Barcelona s'ha multiplicat durant la darrera dècada. Avui, el subsòl urbà és una prolongació silenciosa del bulliciós trànsit que es registra sobre l'asfalt, amb centenars de quilòmetres de túnels i de vies que registren cada any més de 532 milions de desplaçaments.

“El sistema ferroviari que tenim a Barcelona és molt fiable. Hi ha incidències, però són moltes menys de les que sembla”

D'aquí, que hagi estat necessari actualitzar el Pla Específic d'Emergència Municipal per emergències en el transport ferroviari de viatgers. Un document que parteix del PEEM per a sinistres en el transport subterrani de Barcelona, de l'any 1998, i que ara s'ha adequat als criteris del PROCICAT, el pla marc que va aprovar la Generalitat a principis del 2010 per aquest tipus d'intervencions.

Activació per fases

El nou PEEM es nodreix de l'experiència acumulada per Bombers de Barcelona i determina com s'han de coordinar els serveis d'emergència de la ciutat (SPEIS, SEM, Guàrdia Urbana, Mossos, Medi Ambient i Emergències

Socials) i els operadors ferroviaris en cas de produir-se una situació de risc en la circulació de trens de viatgers dins del municipi. “El sistema ferroviari que tenim a Barcelona és molt fiable. Hi ha incidències, però no tantes com sembla”, explica el cap de Protecció Civil, Antonio Cabeza, basant-se en l'estudi que la seva unitat ha realitzat sobre l'accidentalitat dels trens de viatgers des dels anys 40. De tota manera, per garantir que el PEEM només s'activa en cas d'emergències d'abast, s'ha establert una fase de Pre-alerta per aquells supòsits que no requereixen la intervenció de tots els grups operatius –incidències habituals com atropellaments, amenaces de bomba o averies–.

La xarxa de transport ferroviari de viatgers de Barcelona*

	Operador	Quilòmetres de vies a BCN	Estacions dins el terme municipal	Milers de passatgers
Metro**		93,4	111	361.700.000
Rodales		34	9	88.797.000
Ferrocarril		21	14	33.686.800
Trambaix i Trambesòs		16	29	23.945.593
AVE		/	1	2.673.300
Funicular de Vallvidrera		0,736	3	732.678
Funicular del Tibidabo		1,130	2	720.882
Tramvia Blau		1,276	10	323.352

* Dades relatives al 2009. Font: Anuari Estadístic de Barcelona 2010

** Inclou el Funicular de Montjuïc

El Pla s'activa en fase de pre-alerta, alerta o emergència segons el balanç de víctimes i el nivell de risc per a la població

Instal·lacions al detall

L'avís dels accidents o incidents que es produeixen dins la xarxa ferroviària es notifiquen al CGE de Bombers des dels diferents centres de control que tenen cadascun dels operadors, però també poden arribar a través de particulars que truquin al 080 o al 112.

A l'hora de gestionar una emergència, el CGE compta amb un aplicatiu, elaborat des de Protecció Civil pel caporal Miguel Sánchez, que recopila tota la informació relativa a la xarxa ferroviària de la ciutat: traçats de línies, plànols d'instal·lacions, fotos aèries i, fins i tot, imatges en detall que faciliten la localització de les boques dels túnels i les sortides d'emergència a peu de carrer. El programa també es pot consultar als parcs, a través dels ordinadors dels comandaments. En un futur, tots els punts i instal·lacions estaran georeferenciades –amb coordenades GPS– per fer més ràpida i fàcil la seva localització sobre el terreny. 🚗

El cap de Bombers és el director tècnic del Pla i el responsable de posar-lo en marxa. La fase d'Alerta s'activaria en el cas que es produís un accident greu amb ferits però sense víctimes mortals, i es mobilitzaria a tots els serveis d'emergència de

Barcelona. En cas de morts o d'un nombre elevat de ferits greus, s'activaria la fase d'Emergència, en què participarien tots els grups operatius municipals i es convocaria un Centre de Coordinació Operativa (CECOPAL) a la Sala Conjunta.

Críteris i fases d'activació del PEEM

Fase	Activació/Criteri	Supòsits
PRE-ALERTA	No s'activa Fets que poden generar risc però no requereixen una intervenció general	- Evacuació de viatgers en vies i zones obertes - Afectació puntual del servei per riscos externs - Aturades crítiques en túnels, ponts i viaductes - Atropellaments amb aturada de la línia - Amenaça fiable de bomba
ALERTA	Desplegament dels grups operatius d'emergència Ferits lleus i situacions de risc sense víctimes mortals ni nº elevat de ferits greus	- Accident ferroviari amb ferits lleus - Incendi no controlat en túnels i estacions - Evacuació amb risc de viatgers en zones tancades - Afectació generalitzada a les vies per riscos externs - Comportaments que amenaçin la seguretat - Aplicació de transports alternatius extraordinaris
EMERGÈNCIA	Desplegament dels grups operatius i del CECOPAL Morts, nº elevat de ferits greus i/o múltiples víctimes	- Accident ferroviari amb víctimes mortals - Materialització d'atemptats terroristes - Situació de risc col·lectiu amb afectació a tota la població i/o de múltiples víctimes

Preparats per a la neu

Medi Ambient encapçala el dispositiu per nevades a Barcelona. Tan aviat el termòmetre frega els 0 °C, amb uns petits ajustos els camions de la neteja es converteixen en llevaneus i els operaris canvien el recollidor per la pala i el sac de sal.

A nivell de clima hi ha dues Barcelones. La marítima: urbana, densament poblada i de termòmetre benèvol; i la forestal, que s'eleva sobre Collserola i que pren de la muntanya el seu caràcter. “Gairebé cada any es registra algun episodi de nevades a Barcelona, tot i que és molt excepcional que afecti per sota de la ronda de Dalt”, explica Alfred Gimeno, responsable d'operatius especials del Servei de Neteja i Gestió de Residus. La ronda marca el límit entre aquestes dues cares de Barcelona, i és el referent per determinar el nivell d'emergència quan neva. Si la neu cau del cinturó en amunt, s'activa la fase d'Emergència 1, i només es passa a Emergència 2 si baixa d'aquesta cota i cau a tota

la ciutat. Aquesta fase 2 només s'ha decretat un cop des que existeix el Pla d'Actuació Municipal d'Emergència per Neu i Gel. Va ser amb motiu de la nevada del 8 de març del 2010, un fet “absolutament excepcional en una ciutat amb la climatologia de Barcelona”, assegura Gimeno.

D'escombradora a llevaneus

La neu avisa. Per això existeix un nivell d'Alerta –previ al d'Emergència– que s'activa quan el Meteocat preveu que hi ha més d'un 30% de probabilitats que nevi o la temperatura baixi sota zero en les properes 12 hores. Una situació que es dona entre dos i cinc cops cada hivern. Quan s'activa l'alerta, s'atura el baldeig de carrers i el reg d'arbres i jardins –l'aigua es

podria congelar– i part dels efectius de Neteja es repleguen a les seves bases, on s'equipen per al fred i resten preparats per actuar tan aviat caigui la primera volva. “Quan la temperatura baixa de 2 °C, comencem a escampar sal de manera preventiva a punts clau de Collserola i en carrers amb fort pendent, per evitar que s'hi formin plaques de gel”, apunta Gimeno.

Quan la temperatura baixa de 2 °C es comença a escampar sal de manera preventiva a Collserola i als carrers amb fort pendent

Un camió del Servei de Neteja reconvertit en llevaneus obre pas durant la nevada de l'any passat a Barcelona. Fotografia de Joan G.G.K.

Alfred Gimeno: “Gairebé cada any es registra alguna nevada a Barcelona, però és molt excepcional que afecti per sota la ronda de Dalt”

El plantejament municipal és no disposar d'unitats exclusives per a nevades –que no es farien servir més de tres o quatre dies l'any–, sinó de vehicles polivalents. CESPÀ i CLD, les contractes de neteja de la zona nord de la ciutat, tenen 14 camions –des de petites escombradores a vehicles de gran tonatge– que es converteixen en llevaneus només substituint el frontal per una pala hidràulica i instal·lant un escampador de sal al darrere. “En qüestió de minuts, tens un vehicle que estava raspallant el carrer convertit en un llevaneus. I, si cal, en dues hores podem mobilitzar una vintena de vehicles llevaneus de lloguer i posar al carrer 200 operaris”, afirma el cap d'operatius especials. Bombers de Barcelona també disposa de dues autobombes forestals equipades amb pala llevaneus. La seva missió és col·laborar a obrir els accessos a Collserola, però sobretot obrir pas perquè les dotacions puguin continuar actuant malgrat la neu.

Qüestió de prioritats

Una gran nevada pot paraitzar una ciutat. Es va veure a Barcelona fa un any i també el desembre passat, quan diferents episodis de neu van incomunicar Nova York, París, Londres o Berlín. Amb els carrers colrats, cal decidir quins serveis són essencials i garantir el seu funcionament. “La prin-

Algunes escombradores i camions del Servei de Neteja estan preparades per convertir-se en llevaneus. Només cal canviar el seu equipament habitual per pales hidràuliques i màquines escampadores de sal

Nivells i fases de l'emergència per neu						
		GRUIX	ALÇADA			
NIVELL	1	> 0 cm	Entre 0 i 300m	FASES	Alerta	30% de probabilitats que nevi o es baixi de 0°C en properes 12 hores
	2	> 5 cm			Emergència 1	Neva per sobre de la Ronda de Dalt
	1	> 2 cm	Entre 300 i 600m		Emergència 2	Neva a tota la ciutat
	2	> 15 cm				

cipal prioritat és l'accessibilitat als hospitals de primer nivell, i també tenim un llistat de vies que cal garantir que estiguin obertes al trànsit”, explica Gimeno. La resta de centres mèdics, escoles –si és dia laborable– i edificis públics (seus de districte, comissaries, parcs de bombers, bases del SEM) són altres punts d'atenció prioritària, igual que els nuclis de població de Collserola. 🚒

Quan neva als cementiris

La neu i el gel poden bloquejar serveis no urgents però sí essencials, com els enteraments i els trasllats entre hospitals i tanatoris. Cada cementiri de Barcelona disposa de maquinària pròpia per netejar de neu les seves instal·lacions. A més, el cementiri de Montjuïc i el tanatori de Sancho d'Àvila tenen llevaneus per si cal obrir camí a les ambulàncies i als cotxes fúnebres a través de la ciutat.

Asfalt salat

La sal és el gran aliat per combatre la formació de plaques de gel i per evitar que la neu qualli. Els equips de Neteja disposen de 420 tones de sal repartides en vuit centres d'aprovisionament a l'entorn de Collserola i Montjuïc. Durant la temporada d'hivern, a més, pels carrers de les zones de muntanya hi ha repartits un centenar de bidons amb 800 litres de sal cadascun, a disposició dels veïns i dels serveis municipals.

Una tona d'aliments per als més necessitats

Els bombers de tots els parcs de Barcelona es bolquen en una massiva campanya de recollida de menjar per al Banc dels Aliments

L'Agrupació Cultural i Esportiva de Bombers de Barcelona va organitzar a principis del mes de març una campanya de recollida d'aliments de primera necessitat.

Una iniciativa que es va estendre a tots els parcs de la ciutat i gràcies a la qual s'han aconseguit reunir 1.272 quilos d'aliments de tota mena.

L'ACE ha donat a la Fundació Banc dels Aliments 1.272 quilos de menjar recollits als diversos parcs de Bombers de Barcelona

Tot un èxit que l'ACE atribueix a la gran implicació que han demostrat els companys de l'SPEIS, els quals hi han participat de forma molt activa. La tona i quart de productes va ser traslladada, el passat 8 de març, per diversos membres de Bombers de Barcelona a la seu del Banc dels Aliments (a la foto), situada al carrer Motors. En aquesta nau de la Zona Franca, la fundació de lluita contra la fam emmagatzema, classifica i posteriorment distribueix els productes de menjar entre diverses entitats benèfiques d'arreu de Catalunya que tenen en acollida a gent que no pot cobrir les seves necessitats bàsiques, com ara infants, persones grans, malalts o toxicòmans, entre d'altres. 🍷

Màxima igualtat en les eleccions sindicals

La UGT es manté com a primera força a l'Ajuntament tot i perdre quatre delegats. El personal de Bombers vota majoritàriament a CCOO (51,3%), que se situa segona

Més repartits que mai. Així han quedat els òrgans de representació dels treballadors de l'Ajuntament de Barcelona, després de les eleccions sindicals del 7 d'abril. Amb 16 delegats, la Unió General de Treballadors (UGT) repeteix com a primera força, tot i perdre quatre delegats respecte dels comicis del 2007, mentre que el segon sindicat amb més representants és Comissions Obreres (CCOO), que n'ha obtingut 14. En tercer lloc se situa el Sindicat d'Agents de Policia Local (SAPOL) que ha aconseguit passar de 2 a 9 delegats, seguit de la CGT (7) i l'ASI (6).

El vot entre els bombers

Un 54% de la plantilla de l'SPEIS va participar en les eleccions sindicals. Els bombers van recolzar de manera majoritària a CCOO, amb 196 vots (un 51,3% del total). La segona força més votada als parcs va ser la UGT, amb 109 sufragis (28,5%), mentre que l'ASI va obtenir 31 vots (8,1%), la CGT en va tenir 28 (7,3%) i la CSIF-SUPL, a més de 17 vots en blanc. La jornada electoral es va desenvolupar amb total normalitat i sense que s'hi produïssin incidents remarcables. Donem l'enhorabona als 52 delegats que han estat escollits per defensar, durant els propers quatre anys, les condicions laborals dels 10.500 treballadors de l'Ajuntament de Barcelona. 🚒

La paret dels caiguts llueix a l'aulari central de l'SPEIS

Els retrats dels bombers de Barcelona morts en acte de servei ja tenen nova ubicació: l'edifici de formació del Parc de la Zona Franca. Un emplaçament que compleix una doble virtut. D'una banda, és un punt per on, abans o després, hi passarà tot el personal operatiu. De l'altra, recorda als bombers la importància de comptar amb la màxima formació i de treballar amb els màxims estàndards de seguretat.

De Joan Klein (1877) a José Garrido (2010), la paret dels caiguts acull les fotografies dels 30 bombers que han perdut la vida en acte de servei al llarg de la nostra història. Durant més de 70 anys, els retrats van estar exposats a la biblioteca del Central. Amb la demolició del parc, però, es va cercar un nou lloc per exposar-les, fet que s'ha aprofitat per crear un espai que homenatja a tots aquells que van morir mentre servien a Barcelona. 🚒

Qui actua quan es retiren els bombers?

L'SPEIS és un servei d'emergència: extingeix, rescata o apuntala, emet el seu informe i es retira fins a nou avís. Després de cada intervenció, però, es posa en marxa un mecanisme perquè allò que un sinistre ha trastocat, torni a la normalitat. Aquesta tasca té noms i cognoms: els dels inspectors dels Serveis de Llicències i Espai Públic.

Bona part del que succeeix en un districte passa -abans, durant o després- per les mans de la seva Direcció de Serveis Tècnics.

Des d'unes obres a la via pública, a la inspecció de vivendes i locals, la concessió d'una llicència a un bar o una botiga o l'autorització per construir un edifici. "Actuem a requeriment dels ciutadans, dels serveis municipals com Bombers o Guàrdia Urbana, i del que detecten els nostres inspectors", explica Esther Garcia, directora dels Serveis de Llicències i Espai Públic de Gràcia.

Quan Bombers intervé per un incendi o una patologia que provoca danys a un edifici o al carrer, l'informe posterior va a parar als Serveis Tècnics. Els seus tècnics i inspectors són els encarregats de valorar-ne les conseqüències, de requerir als responsables (privats o públics) que duguin a terme les reparacions necessàries i de supervisar que es compleixin.

El dia després del foc

En Rafael Martín és un dels inspectors tècnics del Districte de Gràcia.

▲ Un inspector tècnic del Districte de Gràcia avalua l'estat d'una vivenda calcinada pel foc al carrer de Les Tres Senyores

Avui ha anat a inspeccionar uns baixos del carrer de les Tres Senyores, a tocar de la plaça de la Virreina, que es

Els inspectors tècnics de districte avaluen qualsevol dany estructural que afecti un edifici o la via pública i supervisen que sigui reparat pels seus propietaris

▲ Un inspector parla amb els veïns d'un bloc recent afectat per un incendi

van cremar fa una setmana. "En cas d'incendi, generalment l'informe que fan els tècnics de Bombers és molt complet i no cal que hi anem. Només tornem a fer-hi una inspecció si és un cas molt complicat", explica Martínez. El d'avui és un d'aquests casos "complicats", perquè no està clar quin va ser l'origen del foc. En Juan, el propietari del pis, que tenia llogat, se'n lamenta mentre obre una porta mig carbonitzada per deixar entrar a l'inspector municipal.

A dins tot està com ho va deixar el foc. Com que es tracta d'un possible delictes, el pis es considera una prova pericial, i ha de ser el jutge qui dicta mini quan es pot netejar. Aquí i allà, sota un mar de cendra, sobresurten les restes ennegrides d'un aparell de música i l'estructura, metàl·lica i recarregada, del que sembla un carro de la compra. El fals sostre ha caigut quasi del tot. L'inspector, amb cendra fins

als turmells, anota a l'expedient del cas tots els detalls i pren fotografies de les habitacions i de la façana: "Un cop hem fet la inspecció enviem al propietari del pis un requeriment perquè dugui a terme les actuacions de neteja i de manteniment pertinents –explica–. També li comuniquem el termini que té per fer-les, doncs cal tenir en compte que poden haver-hi problemes que afectin a la seguretat de l'immoble".

Per les mans dels Serveis Tècnics passen les autoritzacions a la majoria d'activitats o projectes que es fan al seu districte

Acció o sanció

Els Serveis Tècnics no només proposen o autoritzen què es pot fer i com s'ha de fer, també supervisen que allò es faci correctament i en el termini fixat. I tenen potestat sancionadora. "Per exemple, si un veí denuncia que el soroll del bar que té a sota de casa no el deixa dormir o que les obres que està fent el veí li han produït una esquerda a la paret, els nostres inspectors van a comprovar-ho. Si es confirma, obren un expedient on recullen les mesures que s'han d'aplicar", explica la Lúcia Casas, responsable d'Activitats, Medi Ambient i Espai Públic de Gràcia.

En el cas de locals de pública concurrència, sovint es fan inspeccions conjuntes entre els tècnics del districte, els de Prevenció de l'SPEIS i els de la Guàrdia Urbana. "Generalment som ben rebuts –assegura Casas–. Els amos dels locals no posen mai problemes a les inspeccions, però alguns particulars hi són reticents i no volen obrir-nos la porta". En aquests casos –els menys–, cal recórrer a una ordre judicial. 🚒

Amb el vist-i-plau de l'SPEIS

La relació entre inspectors tècnics i bombers va més enllà de les intervencions. Per poder donar la llicència a un projecte de construcció d'un nou edifici, a un canvi d'ús o a certes activitats, sovint es requereix l'informe previ de l'SPEIS conforme compleixen tots els requisits tècnics. "Quan fem canvis importants a la via pública també acordem amb Bombers els carrers que es tallaran, l'amplada mínima perquè passin els vehicles d'emergència, si es posen pilones o fitons –i els donem claus universals–, i el mateix fem amb els plans de mobilitat", explica Esther Garcia, directora dels Serveis de Llicències i Espai Públic.

“La flor representa la vida, que salven els bombers”

De la mà i la imaginació de Roser Capdevila (Barcelona, 1939) ha sortit enguany la litografia de Bombers de Barcelona. La popular il·lustradora, coneguda per ser la mare de les històries de *Les Tres Bessones*, explica com va gestar el seu “regal” per als bombers.

◀ Roser Capdevila signa una de les seves litografies dedicades per als bombers de Barcelona

“Em van dir que havia de sortir reflectida Barcelona i els bombers”, recorda. Amb aquestes úniques indicacions com a punt de partida, es va posar a barrinar. I de la seva ment al pinzell, va començar a sorgir una Torre Agbar –“símbol de Barcelona i de l'aigua, l'element dels bombers”, explica– i una escala alta, molt alta, per on s'enfilen els bombers amb la seva mànega per regar, a dalt de tot, una flor. “La flor és la vida, que salven els bombers amb la seva feina”, ens interpreta Capdevila.

Dibuixant bombers

Aquesta litografia no ha estat, ni de bon tros, la primera vegada que Roser Capdevila ha recorregut als bombers en una de les seves obres. En la seva dilatada experiència com a il·lustradora de llibres de text es va fer un fart de dibuixar parcs i bombers, i més tard els va convertir en protagonistes de la seva saga més popular: “Vaig fer sortir als bombers en un conte de *Les Tres Bessones* que vaig fer per a l'ONG Intermón”, explica, tot recordant com va anar a visitar l'antic Parc Central del carrer Provença per agafar referències i “inspirar-se”. “Els bombers sempre m'han provocat simpatia, i ara més, que els conec personalment!”, se sincera la dibuixant. 🚒

La sèrie d'animació de *Les Tres Bessones* és la producció audiovisual catalana més lucrativa de tots els temps. Les històries dels personatges creats per Roser Capdevila, convertides en sèrie de dibuixos animats l'any 1994, han estat traduïdes a 35 llengües i les

veuen en més de 150 països, des de Mèxic al Japó, Rússia o Itàlia (on ha estat un autèntic èxit televisiu).

No obstant, quan a la Roser Capdevila li van proposar crear una litografia que servís com a regal de Nadal per a tots els bombers de la seva ciutat, no ho va dubtar ni un moment.

Punt de lectura

Sant Jordi ens ha deixat un any més diverses novetats literàries amb regust bomberil. Tot seguit te'n suggerim tres de ben interessants:

“Nena, posa't guapa que arriben els americans!”

Des dels anys 50, la sisena flota de l'Armada Americana atracava a Barcelona i omplia La Rambla de joves mariners. “Prostitutes, comerciants, hotelers, sastres i taxistes; tots s'aprofitaven d'aquella pluja de dòlars”, explica el periodista Xavier Theros, qui descriu les peripècies i el trasbals que generaven els soldats en el seu llibre *La Sisena Flota a Barcelona*. Entre aquestes, el naufragi l'any 1977 d'una de les barcasses en què es traslladaven i on van morir 51 mariners. Els granotes de Bombers van ser els primers en tirar-se a l'aigua per rescatar-los.

L'atemptat que va canviar el món

La Torre Elevada. Al Qaeda y los orígenes del 11-S, ha estat qualificat com el millor escrit sobre el que va succeir aquell 11 de setembre que va canviar-ho tot. Ara que es compleixen 10 anys del fatídic atemptat, res millor que refrescar la memòria amb aquesta multipremiada crònica novel·lada de Lawrence Wright. Allunyada d'avorrits informes policials i retalls de diaris, t'enganxarà de principi a fi.

Fogons bomberils

La gastronomia i els bombers sempre han estat molt units. Mostra d'aquest maridatge és el receptari que han publicat els companys madrilenys en col·laboració amb alguns dels millors xefs del país com Carme Ruscalleda o Juan María Arzak. *Que no se te apague el fuego* combina suculentos receptes amb suggerents fotografies que faran pujar la temperatura de moltes cuines. Els beneficis serviran per finançar la seva participació als Jocs de Nova York i per ajudar als nens amb paràlisi cerebral de la fundació Bertín Osborne.

Avui fa un any...

El passat 26 de febrer, es va complir un any de la mort en acte de servei del company José Garrido, qui va perdre la vida mentre intentava rescatar un nen que havia caigut dins d'una estació transformadora a La Verneda. En record seu, desenes de companys, amics i familiars es van reunir al peu del monument als bombers caiguts, on van descobrir la placa en homenatge al bomber José Garrido que a partir d'ara lluirà al Parc de Llevant.

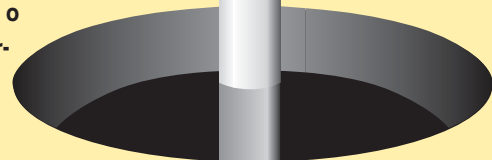
L'instant

Actors al foc. Darren Lynn Bousman, director d'algunes de les pel·lícules més terrorífiques del cel·luloide (*SAW II, III i IV*), va comptar amb la col·laboració dels companys de la Zona Franca per rodar el seu proper llargmetratge: *11 11 11*. Un pasadís devorat per les flames va ser l'escenari pel qual van desfil·lar durant hores els actors, especialistes i tècnics, sota l'atenta mirada dels bombers, que aguaitaven extintors en mà per intervenir quan acabés l'escena. Foto: Enric Planas

Participa! Vols recomanar un llibre, una pel·lícula o un web sobre el món bomberil? Estàs muntant un equip esportiu o organitzant un viatge i vols animar als companys a participar-hi? Tens alguna anècdota de servei curiosa?

No ho dubtis: el Calaix de sastre és el teu espai. Escriu-nos un correu-e a: fahrenheit451@bcn.cat

Torneig de Reis de tennis taula

El passat 4 de gener, 17 companys van participar en el Torneig de Reis de Tennis Taula, celebrat al Parc de Vall d'Hebron. Després d'una fase prèvia que es va decidir per diferència de punts, van començar els encreuaments de vuitens i quarts de final. Punts impossibles i intercanvis espectaculars van precedir la primera semifinal, que va enfrontar a Albert Montserrat amb Miquel Camós, el qual va resultar guanyador. La segona semifinal van disputar-la els companys Albert Gutiérrez i Alfons Quintana, qui va aconseguir vèncer en un tercer i definitiu set d'infart. Els finalistes van lluitar per la victòria en un duríssim partit de cinc sets, que finalment va endur-se Quintana. Des de l'organització volem agrair la bona resposta que ha tingut aquesta competició i emplacem la resta dels aficionats al tennis taula de Bombers a participar en futures edicions. 🚗

Inicia't en el submarinisme

Si encara no t'has iniciat en el món del busseig i no coneixes les meravelles que ofereix aquest univers paral·lel, ara és el moment de fer-ho! L'ACE organitza el curs de bussejador d'una estrella (B1E), que et permetrà fer immersions de fins a 25 metres. El curs consta de cinc classes de teoria, de l'11 al 15 de juliol, quatre sessions pràctiques a la piscina del Club Esportiu Mediterrani, de l'11 al 14, i un cap de setmana de pràctiques en mar obert a la localitat gironina de Blanes, on posareu a prova la vostra perícia en el medi aquàtic. Tens fins al 30 de juny per inscriure't, no ho deixis per a l'últim moment! Informació i inscripcions a: sasbombersbcn@hotmail.com. 🚗

WP&FG: Nova York espera reunir 20.000 esportistes

Segur que ja fa mesos que et ronda pel cap la ciutat de Nova York: gratacels, grans avingudes, llums de neó i, sobretot, els Jocs Mundials de Polícies i Bombers. Si ja comptes els dies que falten per unir-te als 20.000 companys d'arreu del món que competiran del 26 d'agost al 5 de setembre, no et descuidis del més important: inscriure't! Els *World Police & Fire Games* van obrir les llistes el passat 6 de gener i només durant la primera setmana van apuntar-s'hi més de 3.000 atletes de 24 països diferents. Pensa que algunes de les disciplines tenen un límit de participants, així que no t'arrisquis a quedar-te'n fora i registra't a: wpfg-ole.cpa.org. Foto: Kaysha. 🚗

Quatre efectius de Bombers, durant els treballs d'excarceració del conductor d'un camió de BCNeta que havia quedat atrapat en bolcar lateralment el vehicle, el passat 30 de març. Fotografia: Jordi Asín